

AVTALE OM GJENNOMFØRING AV «UNGDATAUNDERSØKELSEN I OSEN 2020»

MELLOM

Osen kommune (heretter kalt **Oppdragsgiver**),
OsloMet – storbyuniversitetet v/NOVA (heretter kalt **NOVA**)
og
Kompetansesenter rus - Midt-Norge (heretter kalt **KoRus**)

På oppdrag fra Osen kommune skal NOVA, i samarbeid med KoRus, gjennomføre undersøkelsen Ungdata i kommunen. Denne avtalen regulerer Oppdragsgivers, NOVAs og KoRus sitt ansvar og plikter.

1. Formålet med undersøkelsen

Hovedformålet med ungdataundersøkelsen i Osen 2020 er å gi et kunnskapsgrunnlag for kommunalt plan- og utviklingsarbeid knyttet til folkehelse og forebyggende arbeid rettet mot barn og ungdom. Det er også et mål å framskaffe data om ungdom som gir grunnlag for nasjonale og lokale sammenlikninger over tid. Data fra undersøkelsen vil kunne brukes i forsknings- og utviklingsprosjekter, der målet er å framskaffe ny kunnskap om ungdoms oppvekstsvilkår.

Data fra undersøkelsen vil bli lagt inn i en nasjonal database – Ungdatabasen. Databasen inneholder data fra alle gjennomførte ungdataundersøkelser. Målet med databasen er å kunne framskaffe kunnskap om regionale variasjoner og nasjonale trender når det gjelder ungdoms livsstil, levekår og helse.

2. Ungdata

Ungdata er et kvalitetssikret og standardisert system for lokale spørreskjemaundersøkelser, som tilbys alle kommuner og fylkeskommuner i Norge. Undersøkelsene er tilpasset skoleelever på barnetrinnet, ungdomstrinnet og i videregående opplæring. Spørreskjemaet består av en obligatorisk grunnmodul, som brukes i alle undersøkelser, og et sett med valgfrie, forhåndsdefinerte spørsmål (tilleggsmoduler), som Oppdragsgiver kan velge fra. Oppdragsgiver kan også supplere med egenkomponerte spørsmål. NOVA vil kvalitetssikre spørsmålene, og vil avvise spørsmål som ikke egner seg for undersøkelsen på grunn av forskningsetiske eller personvernmessige hensyn. Undersøkelsene foregår i skoletiden og gjennomføres elektronisk.

Ungdata er et samarbeid mellom NOVA og de regionale kompetansesentrene innen rusfeltet (KoRus). Helsedirektoratet finansierer Ungdata gjennom et årlig tilskudd via statsbudsjettet. Tilskuddet dekker gratistilbudet til kommuner og fylkeskommuner og sekretariatet ved Ungdatasenteret på NOVA.

3. Partenes roller og forpliktelser

3.1 NOVA's rolle og forpliktelser

NOVA er ansvarlig instans for undersøkelsen og har et overordnet ansvar for å sikre at datainnsamlingen foregår i tråd med lover, regler og etiske retningslinjer. NOVA har ansvaret for at data oppbevares slik at respondentenes integritet og konfidensialitet er ivaretatt.

NOVA vil levere et opplegg for elektronisk gjennomføring (Ungdataportalen), der elevene kan logge seg inn på en nettside med en tilfeldig generert engangskode og kommunen kan velge hvilke tilleggsspørsmål som skal med i undersøkelsen.

NOVA har ansvar for å opprette brukerprofiler for kontaktpersoner ved KoRus i Ungdataportalen.

NOVA skal godkjenne og kvalitetssikre den endelige versjonen av spørreskjemaet. Videre vil NOVA vurdere hvorvidt undersøkelsen er utformet på en måte som gjør det nødvendig å få prosjektet godkjent av personvernombudet ved OsloMet i samråd med Norsk senter for forskningsdata (NSD).

NOVA skal lage informasjonsmaterieil til skolen og elever/foresatte i forbindelse med undersøkelsen. Kontaktpersonene ved skolene får tilsendt materiellet via Ungdataportalen. Hvis kommunen ønsker å lage egne varianter av informasjonsmateriellet, skal dette godkjennes av NOVA i god tid før informasjonsmateriellet sendes ut.

NOVA har ansvar for å utarbeide et nettskjema (bekreftelsesskjemaet) der skolene skal bekrefte at de gjennomfører undersøkelsene etter de prosedyrene og rammene som er satt for undersøkelsen. Kontaktpersonene ved skolene får tilsendt skjemaet via Ungdataportalen.

NOVA har ansvar for å utarbeide en analyserbar datafil, som vil bli lagt inn i den nasjonale Ungdatabasen.

NOVA har ansvar for at det etter ferdigstilt datainnsamling utarbeides et sett av standardiserte rapporter, som viser hovedresultatene fra undersøkelsen. Normalt er dette rapporter som viser a) svarfordeling, b) fordeling etter kjønn, c) fordeling etter klassetrinn, d) nøkkeltall sammenlignet med nasjonale tall, og e) utvikling over tid (for kommuner som har gjennomført Ungdata mer enn én gang). Hvilke rapporter NOVA utarbeider vil avhenge av antall elever som deltar i undersøkelsen.

NOVA har ansvar for at rapportene gjøres tilgjengelig for kommunen, vanligvis vil dette skje innen 15 virkedager for ungdomstrinnet og videregående skole, og 30 virkedager for barnetrinnet etter at undersøkelsen er avsluttet. Svarfordelingsrapport, fordeling etter kjønn og etter klassetrinn kan lastes ned fra Ungdataportalen, men nøkkeltallsrapport og rapport som viser utvikling over tid vil bli tilsendt på e-post.

3.2 KoRus sin rolle og forpliktelser

KoRus vil veilede Oppdragsgiver om hvordan undersøkelsen skal gjennomføres, og hvilke retningslinjer som gjelder for gjennomføringen for å sikre at personvern og forskningsetiske hensyn blir ivaretatt.

KoRus vil veilede Oppdragsgiver i valg av spørsmål og utforming av spørreskjemaet.

KoRus har ansvar for å opprette en bruker for Oppdragsgiver i Ungdataportalen.

KoRus har ansvar for å informere NOVA om tidspunktet for når datainnsamlingen skal avsluttes. Dette gjøres via Ungdataportalen.

KoRus har ansvar for å informere Oppdragsgiver om hvor de laster ned standardrapportene fra teknisk leverandør (svarfordeling, kjønnsfordeling, og fordeling etter klassetrinn).

KoRus har ansvar for at Oppdragsgiver får oversendt rapportene som NOVA har utarbeidet (nøkkeltall sammenlignet med nasjonale tall, og utvikling over tid).

KoRus kan, etter nærmere avtale med Oppdragsgiver, delta i den lokale drøftingen av funnene i undersøkelsen.

3.3 Oppdragsgivers rolle og forpliktelser

Oppdragsgiver bør forankre ungdataundersøkelsen på **rådmann- eller kommunalledernivå**.

Oppdragsgiver skal **oppnevne en koordinator** (kommunens ungdatakoordinator), som lokalt vil lede planleggingen og gjennomføringen av undersøkelsen. Koordinator er bindeleddet mellom NOVA/KoRus og skolene.

Oppdragsgiver skal velge ut **hvilke spørsmål og temaer** som er ønskelig å ha med (utover en obligatorisk grunnmodul som er med i alle ungdataundersøkelser). NOVA forbeholder seg retten til å endre disse valgene i tråd med punkt 3.1. avsnitt fire.

Oppdragsgiver skal registrere antall **elever på de aktuelle skolene** som skal være med i undersøkelsen i et skjema (Skjema for skoleopplysninger), og returnere det ferdige utfylte skjemaet til NOVA.

Oppdragsgiver er ansvarlig for å **administrere selve datainnsamlingen** på en måte som sikrer at undersøkelsen gjennomføres etter de retningslinjer NOVA/KoRus har satt, og at svarprosenten blir høyest mulig. Oppdragsgiver kan følge med på hvor mange som har svart på skolen/skolene til enhver tid i Ungdataportalen.

Oppdragsgiver skal informere **skoleledere** i god tid før datainnsamlingen starter og sørge for at undersøkelsen kan foregå i skoletiden. Oppdragsgiver skal sørge for at nødvendige ressurser stilles til rådighet i skolene (klasserom, datamaskiner og voksne personer som kan administrere undersøkelsen i klasserommet).

Oppdragsgiver skal sørge for at det **opprettres en kontaktperson på hver skole**, som får ansvar for den lokale gjennomføringen på sin skole.

Oppdragsgiver skal sørge for at **samtlige foresatte er informert** om undersøkelsen.

Informasjonsbrev må sendes til hjemmene **minst to uker** i forkant av datainnsamlingen. Dette skal gjøres via vanlig brevpost eller gjennom de kanalene skolene normalt bruker for å nå ut med viktig informasjon, for eksempel via elektronisk post. **Ranselpost er ikke tilstrekkelig**. Dersom Oppdragsgiver vil benytte andre kanaler for å informere foresatte må dette avtales særskilt med NOVA. Dette gjøres via KoRus.

Oppdragsgiver skal sørge for å administrere en ordning hvor alle foresatte til barn under 18 år har mulighet for å reservere sitt barn fra å delta i undersøkelsen. Dersom det skal samles inn personopplysninger, må Oppdragsgiver etablere en ordning som sørger for at foresatte til barn i ungdomsskolen gis muligheter til å avgi et skriftlig samtykke til at deres barn kan delta i undersøkelsen.

Oppdragsgiver har ansvar for at **alle elever som deltar i undersøkelsen er blitt tilstrekkelig informert** om at det er frivillig å delta og hva som er formålet med undersøkelsen. Alle deltakerne skal informeres om at de kan hoppe over spørsmål dersom de ønsker det, og at det ikke vil få noen konsekvenser dersom de ikke vil være med, eller ikke ønsker å fullføre besvarelsen. Dette gjøres ved at en administrator i forkant av selve gjennomføringen leser opp en informasjonstekst som NOVA/KoRus har utarbeidet eller viser en informasjonsfilm for alle i klasserommet.

Oppdragsgiver har plikt til å **informere helsesykepleier og/eller andre relevante hjelpetjenester** i kommunen om undersøkelsen før gjennomføringen finner sted. Det må etableres en beredskap for elever som ønsker å ta kontakt med hjelpeapparatet i forbindelse med deltakelse i undersøkelsen.

Oppdragsgiver er ansvarlig for å informere KoRus så snart kommunen er ferdig med å gjennomføre undersøkelsen, dette gjøres vi Ungdataportalen.

4. Tidsrammer

Prosjektet har oppstart:	01.01.2020
Antatt starttidspunkt for datainnsamling:	uke 10
Sluttdato for prosjektet er	15.10.2020

5. Kontaktpersoner

Oppdragsgivers kontaktperson for undersøkelsen er: Sissel Blix Aaknes (907 01 059).

KoRus sin kontaktperson er: Katrin Øien (957 34 754).

NOVAs kontaktperson er: Aud Christina Bjerén (957 21 850).

Skifte av kontaktperson skal kun skje etter avtale mellom partene.

6. Bruksrett til og utlevering av data

NOVA er eiere av opplysningene som samles inn og har ansvar for å forvalte opplysningene i tråd med formålet med undersøkelsen og etter de retningslinjer som eventuelt er satt av personvernmyndighetene. NOVA har bruksrett til alle opplysninger som samles inn. Data fra undersøkelsen vil sammen med andre ungdataundersøkelser bli lagt inn i en nasjonal database.

De regionale kompetansesentrene for rus har bruksrett til Ungdatabasen.

Oppdragsgiver står fritt til å samarbeide med eksterne instanser for analyse av data og utforming av rapporter. Oppdragsgiver og andre instanser kan få tilgang til data fra Ungdatabasen etter søknad til NOVA. NOVA vil i slike tilfeller inngå en utleveringsavtale med søker, der det framgår hvilke data som skal utleveres, hvem som skal bruke data, hvordan dataene skal oppbevares og hva som er formålet med bruken av data. NOVA forbeholder seg retten til å fjerne eller grovkategorisere variabler før utlevering av data, dersom dette er nødvendig for å sikre at respondentenes anonymitet blir ivarettatt. Det er utformet et søknadsskjema for dette formålet, som kan fås ved henvendelse til NOVA eller KoRus.

NOVA og KoRus vil etter ferdigstilt datainnsamling vurdere kvaliteten på data fra undersøkelsen. Dersom det viser seg at svarprosenten er spesielt lav, eller at det er andre forhold som tilsier at publisering eller analyser av datamaterialet ikke vil være faglig forsvarlig, forbeholder NOVA og KoRus seg retten til å avstå fra å rapportere fra undersøkelsen.

7. Offentliggjøring av resultater

Oppdragsgiver står fritt til å avgjøre når og hvordan Oppdragsgiver vil formidle resultatene fra undersøkelsen. Rapportene NOVA leverer omfattes av Offentlighetslovens §3 om rett til innsyn.

NOVA vil normalt offentliggjøre en rapport med nøkkeltall fra undersøkelsen på nettsidene www.ungdata.no tre måneder etter at datainnsamlingen er avsluttet, eventuelt på et annet tidspunkt dersom dette er avtalt mellom partene.

NOVA og KoRus står fritt til å publisere resultater fra undersøkelsen tre måneder etter at datainnsamlingen er avsluttet. NOVA og KoRus har full rett til å publisere eller på andre måter offentliggjøre resultater fra prosjektet i de publikasjoner og medier som NOVA og KoRus ønsker.

I all publisering og offentliggjøring fra undersøkelsen skal resultatene være anonymisert. Ingen enkeltpersoner skal kunne gjenkjennes eller identifiseres.

8. Økonomi og betalingsbetingelser

Ungdata har en kostnadsfri standardløsning, som omfatter utforming av spørreskjema ut fra en på forhånd definert liste over spørsmål, tilgang til den elektroniske undersøkelsen, veiledning rundt gjennomføring, kvalitetssikring og oppbevaring av data og standardrapporter med resultater fra undersøkelsen.

Ønsker kommunen å inkludere egenkomponerte, lokalt utformete spørsmål, eller rapporter som ikke inkluderes av den kostnadsfrie standardløsningen, kan det bestilles via Ungdataportalen. For prisliste se «Ungdataundersøkelsen - En veileder for kommuner og fylkeskommuner».

Inkludering av eventuelle egendefinerte spørsmål eller rapporter utover standardrapportene avtales og faktureres separat. Rapporter produsert av teknisk leverandør Rambøll vil være priset.

9. Stansing av prosjektet

Begge parter har rett til å stanse samarbeidet i tilfelle av mislighold fra en av partene. Slik stans skal varsles skriftlig. Partene kan ikke kreve erstatning for tap i forbindelse med slik stans av

prosjektet. Ved vesentlige mislighold vil kontrakten kunne sies opp etter å ha vært stanset i 30 dager. En oppsigelse skal være gitt den andre parten skriftlig.

10. Tvist

Tvist som gjelder forståelsen av denne kontrakt, eller om forhold som for øvrig begrunnes i kontraktsforholdet, skal søkes løst ved forhandlinger. Hvis enighet ikke oppnås, skal tvisten avgjøres ved voldgift i henhold til reglene i Tvistemålsloven kap. 32.

Denne kontrakten er utferdiget i tre eksemplarer. Etter signering beholder Oppdragsgiver, KoRus og NOVA hvert sitt eksemplar.

Oppdragsgiver	NOVA	Kompetansesenter rus - Midt-Norge
StedDato	StedDato	StedDato
----- rådmann Roar Leirset Oppdragsgiver	----- Forskningsleder Mira Aaboen Sletten NOVA	----- Avdelingssjef Trond Ljøkjell KoRus-Sør

Dokumentet er elektronisk signert av NOVA og godkjent av KoRus, og har derfor ingen håndskrevne signaturer.